через структурні зрушення у віковому складі населення. Це вимагає відповідної адаптації політики зайнятості, зокрема посилення уваги до умов праці людей старшого віку, розширення можливостей професійного навчання, формування пакета соціальних послуг зі сприяння їх працевлаштуванню. Водночас це дає підстави для перегляду вікових меж «молодого» й «старого» працівника, відмови від стереотипу, що після 40 років працівник стає безперспективним.

ПРИНЦИПИ ОБМІНУ ІНФОРМАЦІЄЮ МІЖ ПІДРОЗДІЛАМИ ФІНАНСОВИХ РОЗВІДОК ЩОДО СПРАВ ПРО ВІДМИВАННЯ КОШТІВ

Бугаєць Катерина Іванівна, здобувач кафедри економічної безпеки НАВС
Науковий керівник: доктор юридичних наук, професор, вчений секретар НАВС *Користін О.Є.*

Відповідно до Заяви про наміри, прийнятою в червні 1997 року, Егмонтська група розглядає своєю пріоритетною задачею сприяння обміну інформацією на основі взаємності або двосторонньої домовленості.

В червні 2001 року Егмонтська група прийняла документ про Принципи обміну інформацією між ПФР у справах щодо відмивання коштів.

В якості основоположних умов обміну інформацією, передбачених пунктами 9-10, Принципи передбачають, що ПФР повинні бути в змозі вільно обмінюватись інформацією з іншими ПФР на основі принципу взаємності (тобто без оформлення домовленостей з цих питань) або двосторонньої домовленості та у відповідності з процедурами, які знає як запитувана сторона, так і сторона, що запитує певну інформацію. В рамках такого обміну, ПФР, який запитує інформацію, повинен надавати всю доступну інформацію, що може бути корисною під час аналізу або розслідування фінансових операцій, а також іншу актуальну інформацію, що стосується відмивання коштів та задіяних в ньому осіб або компаній.

Також зазначається, що ПФР, який запитує інформацію, повинен повідомити ПФР, котрий буде опрацьовувати запит, причину запиту, мету, з якою буде використовуватись ця інформація, а також інформацію, достатню для того, щоб ПФР, що отримав запит, міг визначити, чи відповідає цей запит внутрішньому законодавству даної країни.

Наявність у запиті інформації щодо суті справи та обставин її розслідування, включаючи підозри та предикатний злочин, має важливе значення для його виконання. ПФР, що отримав запит, повинен одразу визначити його відповідність внутрішньому законодавству своєї країни, включаючи сферу власної компетенції (в багатьох країнах ПФР має право надавати іншим компетентним органам, в тому числі іноземним, інформацію, пов'язану лише із справами щодо відмивання коштів та фінансування тероризму).

Важливим аспектом регулювання інформаційної взаємодії ПФР є визначення порядку і напрямків використання наданої інформації (пункти 11-12 Принципів Егмонтської групи). Інформація, якою обмінюються ПФР, може використовуватись лише для тієї конкретної мети, для якої вона запитувалась або надавалась. ПФР, який направляв запит, не може передавати отриману від іншого ПФР інформацію третім сторонам або використовувати її в адміністративних, слідчих, звинувачувальних або судових цілях без попередньої згоди ПФР, який надав цю інформацію.

Наведені принципи пов'язані із специфічним характером інформації, якою обмінюються ПФР. На відміну від інформації, що надається в рамках взаємної правової допомоги, інформація ПФР носить в основному оперативний характер і передбачена для використання у фінансових

розслідуваннях. Для передачі такої інформації третім сторонам або її використання в адміністративних або кримінальних процесах ПФР, що запитував таку інформацію, повинен заздалегідь отримати згоду запитуваного ПФР. Порушення такої умови може призвести до небажаного розголошення джерела інформації та зашкодити розслідуванням, що проводяться компетентними органами в країні ПФР, що направляв запит.

Одночасно, ПФР судового або прокурорського типу можуть мати певні обмеження на отримання від фінансових установ та надання наявної у нього інформації ПФР адміністративного («закритого») типу, тобто за рамками механізмів взаємної правової допомоги.

На основі Принципів обміну інформацією Егмонтська група прийняла документ «Найкраща практика здійснення обміну інформацією між ПФР», положення якого рекомендовані до застосування при організації та здійсненні інформаційної взаємодії між ПФР.

В якості найкращої практики Егмонтська група рекомендує дотримуватись принципу вільного обміну інформацією між ПФР на основі принципу взаємності.

В деяких країнах ПФР вправі надавати інформацію іноземним компетентним органам лише за наявності відповідних міжнародних угод (перелік країн, з якими Україна підписала такі угоди, знаходиться на сайті ДКФМ України). Зазвичай, в якості основи для двосторонніх угод між ПФР використовується типовий меморандум про взаєморозуміння, що розроблений Егмонтською групою.

ПФР повинні бути в змозі запитувати інформацію в інтересах іноземних партнерів у тих випадках, коли це може бути суттєвим для аналізу фінансових операцій. Як мінімум запити повинні включати: пошук по його власним базам даних, які включають інформацію, пов'язану з повідомленнями про підозрілі операції; пошук по іншим базам даних, до яких ПФР може мати прямий або опосередкований доступ.

ПФР, що надає інформацію, не повинен відмовляти у згоді на подальшу її передачу у правоохоронних або судових цілях за виключенням деяких окремих випадків.

Всі ПФР повинні направляти запити на отримання інформації у відповідності до Принципів обміну інформацією, встановлених Егмонтською групою та з дотриманням існуючих угод щодо обміну інформацією між ПФР.

За необхідності ПФР, що запитує інформацію, повинен вказати строк, до якого йому необхідно отримати відповідь. У тих випадках, коли запит має примітку «терміново» або вказано конкретний строк надання відповіді, необхідно надати пояснення щодо таких позначень. Всім ПФР рекомендується утриматись від необґрунтованого використання таких приміток.

ЮРИДИЧНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ПОРУШЕННЯ ПРАВИЛ ФІНАНСОВОГО МОНІТОРИНГУ

Мораренко Ігор Васильович, здобувач кафедри економічної безпеки НАВС
Науковий керівник: доктор юридичних наук, професор, вчений секретар НАВС *Користін О.Є.*

Юридична відповідальність за порушення правил фінансового моніторингу є гарантією забезпечення вимог законодавства, спрямованого на протидію відмиванню грошей та фінансуванню тероризму, і спонукає суб'єктів первинного фінансового моніторингу до їх безумовного виконання. В статті 17 Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) грошових доходів, одержаних злочинним шляхом,